

ХАЛЕЙ ЧУШКОВ

Военен техник, съученик на Вапцаров в Малинното училище.

Запознах се с Вапцарова през 1926 год., когато се явихме на конкурсен изпит, за да постъпим в Малинното училище. Вапцаров стоеше на страна свит и имаше вид на мечтател. След като ни прие в училището и облякохме училищната униформа, полица неговата хилавост, тъй като тялото му тънко и високо се губеше в дрехите. Това положение го дразнеше. По-късно научихме че Вапцаров бил приет в училище по внушение от двореца, понеже Цар Фердинанд и цар Борис били познати на баща му и са ходили на гости у тях в Банско. Тази непредставителност на Вапцаровата фигура дава повод на взводните подофицери да го подиграват през време на упражненията и да го назовават "Багрев", вместо Вапцаров. Последният понасяше търпеливо тия обиди, унасяше се и мечтаеше. Това негово състояние поличаваше особено, когато бяхме на словестни упражнения: докато ние дремахме, той мечтаеше. Възпитателят ни мичман Шалапатов току извикваше: "Вапцаров, дремей!" и той скочеше и отговаряше: "Съвсем не, господин мичман!"

Още през първата учебна година разбрахме, че литературата му се поддаваше: това се разбра при класните упражнения и в разискванията по български език. В часове по български език той спореше с учителя Георги Георгиев, като се явяваше поддържник на Яворова, докато Георгиев защитаваше Вазова. Вапцаров ни е разправял за самоубийството на Яворова, познаваше добре поезията му и го цитирал. С Петър Божков Петров се затваряха вечер в библиотеката - третия етаж в казармата на осми полк - и там четеха.

Разбрахме, че пише, но той не се издаваше. Стана известен, когато написа марша на випуска. Не му вървеше по математика, механика и в чертежите. Той и аз свирехме в училищния тамбурашки оркестър. Той свиреше на "брач".

През първите три години на учението ни той почти не изпускаше театралните представления, давани в зала "Съединение". Заемахме места най-отзад на балкона. След представлението имаше критика между нас за пиесите и за играта на артистите. Вапцаров беше много възхитен от играта на артиста Драган Бочаров в "Тебеширеният кръг", също беше доволен от артиста Никола Гандев. Когато не можехме да отидем в театъра или на кино, влизаме в дамската сладкарница на площад "Мусала". Там той написа някои стихотворения. В сладкарницата имаше грамофон. Карахме да ни свирят по десетина пъти арията на Ленски от операта "Евгени Онегин". Под влиянието на музиката Вапцаров рецитирал следните стихове на Ана Ритер: